

Quickscan Flora en fauna

De Koepel, Vught

Gemeente Vught

Quickscan Flora en fauna

De Koepel, Vught

Gemeente Vught

Datum:

22 oktober 2009

Projectgegevens:

NAT01-KLW00003-01C

CROONEN ADVISEURS

ruimtelijke vormgeving & ordening

Postbus 435 – 5240 AK Rosmalen

T (073) 523 39 00 – F (073) 523 39 99

E info@croonen.nl – I www.croonenadviseurs.nl

Inhoud

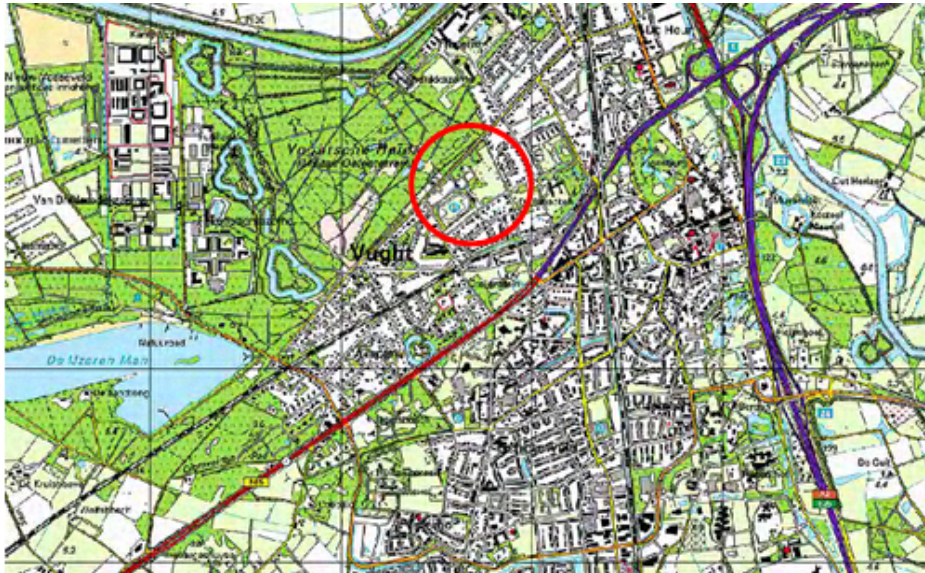
1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	Doel	1
1.3	Flora- en faunawet	2
1.4	Methode	2
2	Gebiedsbeschrijving	5
2.1	Huidige situatie	5
2.2	Toekomstige situatie	7
3	Onderzoeksresultaten	9
3.1	Literatuurstudie	9
3.2	Veldbezoek	10
4	Toetsing aan de flora- en faunawet	11
4.1	Licht beschermde soorten (tabel 1- soorten)	11
5	Conclusies en aanbevelingen	15
5.1	Conclusies	15
5.2	Aanbevelingen	15
6	Bronnen	17
6.1	Boeken en rapporten	17
6.2	Websites	17

Bijlage: Algemene beschrijving Flora- en faunawet

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Aanleiding voor dit verkennend onderzoek (quickscan) vormt een update van de quickscan flora en fauna uitgevoerd door adviesbureau BTL in maart 2007 op de locatie 'De Koepel' te Vught. In maart 2007 heeft BTL Advies een quickscan Flora en fauna uitgevoerd op de locatie 'De koepel' te Vught. Hierbij is op basis van de destijds vigerende wetgeving een inschatting gemaakt van de mogelijke belemmeringen voor het plan in het kader van de Flora- en faunawet. Aangezien natuuronderzoek slechts een beperkte geldigheid (circa 3 jaar) heeft, is er nu een nieuwe quickscan Flora en fauna uitgevoerd door Croonen Adviseurs. In deze rapportage zijn daarvan de resultaten verwerkt. Op onderstaande kaart is het onderzoeksgebied weergegeven.

Figuur 1: Locatie onderzoeksgebied (RLG Atlas, 2005)

1.2 Doel

In ruimtelijke plannen, zoals bestemmingsplannen, is in het kader van de uitvoerbaarheid inzicht gewenst in de aanwezigheid van beschermde soorten. Met andere woorden, in het ruimtelijke ordeningstraject dient te worden aangetoond dat het plan uitvoerbaar is. Het doel van voorliggende quickscan is het opsporen van strijdigheden van de voorgenoemde ingreep met de Flora- en faunawet en het bepalen of de aanvraag van een ontheffing noodzakelijk is.

1.3 Flora- en faunawet

Het doel van de Flora- en faunawet is het in stand houden van de inheemse flora en fauna. Vanuit deze wet is bij ruimtelijke ingrepen de initiatiefnemer verplicht op de hoogte te zijn van de mogelijk voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het projectgebied. De Flora- en faunawet gaat uit van het 'nee, tenzij'-principe. Bepaalde handelingen, waaronder ruimtelijke ingrepen, waarbij beschermde soorten in het geding zijn, zijn slechts bij uitzondering en onder voorwaarden mogelijk.

Onder bepaalde voorwaarden is een algemene vrijstelling geregeld van de ontheffingsplicht van de Flora- en faunawet. Welke voorwaarden verbonden zijn aan de vrijstelling hangt af van de dier- of plantensoorten die voorkomen in het onderzoeksgebied. Hier toe worden verschillende beschermingsregimes onderscheiden.

Soorten van tabel 1 – algemene soorten – lichtste beschermingsregime

Soorten van tabel 2 – overige soorten – middelste beschermingsregime

Soorten van tabel 3 – genoemd in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en in bijlage 1 van de AMvB – zwaarste beschermingsregime

Vogels zijn niet opgenomen in tabel 1 t/m 3. Alle vogels zijn gelijk beschermd. De bescherming van vogels is hoofdzakelijk gericht op de bescherming van de nesten. Daarbij wordt wel een onderscheid gemaakt in nesten die jaarrond zijn beschermd (Categorie 1 tot en met 4-vogelsoorten), nesten die niet jaarrond zijn beschermd (overige vogelsoorten) en nesten die alleen jaarrond zijn beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen (Categorie 5-vogelsoorten).

Voor tabel 1-soorten geldt voor ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling van de ontheffingsplicht en is derhalve geen ontheffing nodig.

Voor een uitgebreide algemene beschrijving van de flora- en faunawet wordt verwezen naar de bijlage.

1.4 Methode

Literatuurstudie

Allereerst heeft er een literatuurstudie plaatsgevonden om na te gaan welke biotopen en daaraan verbonden (strikts beschermde) soorten in het plangebied worden verwacht.

Via de website natuurloket.nl heeft een eerste verkenning plaatsgevonden van aanwezige soorten in het kilometerhok waarin het plangebied ligt.

Uit de landelijke verspreidingsinformatie uit atlassen, die deels min of meer gedateerd is, blijkt dat in of nabij de locaties in het verleden diverse strikt beschermde soorten zijn aangetroffen. Exacte locaties of datering van de waarnemingen zijn daarbij niet bekend. Deze gegevens hebben veelal betrekking op atlasblokken (5 x 5 kilometer). De soortgegevens hebben daarom betrekking op de regio en niet specifiek op het onderzoeksgebied.

De website www.waarneming.nl is daarnaast eveneens geraadpleegd. Een groot aantal amateurs kan op deze website natuurwaarnemingen kwijt. De site wordt redelijk gecontroleerd middels collegiale toetsing. Soortwaarnemingen via deze bron zijn derhalve redelijk betrouwbaar, maar kunnen moeilijk geverifieerd worden. Wel kunnen deze waarnemingen een beeld geven van mogelijke soorten in de regio. Waarnemingen zijn, in tegenstelling tot atlassen, tot op de exacte locatie te herleiden.

Veldbezoek

Op vrijdag 31 juli 2009 is er een veldbezoek afgelegd op de locatie 'De Koepel', te Vught. Aangezien dit veldbezoek, in tegenstelling tot het Flora- en faunaonderzoek van BTL uit maart 2007, in de zomer heeft plaatsgevonden kon er nu een meer dekkende inventarisatie van de aanwezige flora en fauna worden uitgevoerd. Echter, het broedseizoen en het veldseizoen voor met name amfibieën, vogels (en bijna alle vleermuissoorten) was reeds afgelopen, waardoor er voor deze soorten met name een inschatting is gemaakt van voorkomen aan de hand van het aanwezige (potentiële) habitat.

2 Gebiedsbeschrijving

2.1 Huidige situatie

Huidig gebruik

In ruimtelijke plannen, zoals bestemmingsplannen, is in het kader van de uitvoerbaarheid inzicht gewenst in de aanwezigheid van beschermde soorten. Met andere woorden, in het ruimtelijke ordeningstraject dient te worden aangetoond dat het plan uitvoerbaar is.

Het plangebied ligt aan de rand van de bebouwde kom van Vught en bestaat uit een atletiekbaan met bijbehorende bebouwing. In het noorden van het complex ligt een scoutinggebouw omgeven door een bijzonder bosgebied met enkele dubbele rijen oude eiken (figuur 2 en 3). Dit bosgebied ligt ten zuiden van de Loonse baan. Ten noorden van de Loonse baan ligt de Vughtsche Heide.

Figuur 2: Begrenzing plangebied (Google maps, 2009)

Figuur 3: Impressie plangebied (Croonen Adviseurs, 2009)

Ligging ten opzichte van beschermde gebieden

Op ongeveer 100 meter afstand van het plangebied bevindt zich het natuurgebied de Vughtse Heide en Lunetten. Dit bosgebied maakt deel uit van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Op twee kilometer van het plangebied ligt het Natura 2000 gebied 'Vlijmens ven, Moerputten en Bossche Broek'. Deze gebieden bestaan uit waardevolle vennen, hooigraslanden en daarbij behorende flora en fauna. Zo komt in de Moerputten het (geherintroduceerde) pimperl blauwtje en donker pimperlblauwtje voor. In het plangebied zijn geen waardplanten (Grote pimperl) aangetroffen van deze vlindersoorten. Het biotoop is eveneens niet geschikt voor deze plantensoort, die de voorkeur geeft aan natte tot voedselrijke vochtige gronden zoals hooilanden en wegbermen.

De natuurwet- en regelgeving kent twee sporen, namelijk een gebiedsgericht (Natuurbeschermingswet 1998) en een soortgericht spoor (Flora- en faunawet).

De Natuurbeschermingswet richt zich op de bescherming van gebieden, de Flora- en faunawet op de bescherming van soorten. Met de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998 zijn de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn in nationale wetgeving geïmplementeerd.

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is de kern van het natuurbeleid. De EHS is in provinciale streekplannen uitgewerkt. Ruimtelijke plannen van gemeenten moeten hieraan worden getoetst. In of in de nabijheid van de EHS geldt het 'nee, tenzij'- principe. In principe zijn er geen ontwikkelingen toegestaan als deze ontwikkelingen de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied aantasten.

De bouw- en sloopwerkzaamheden in het plangebied zullen hydrologisch neutraal worden uitgevoerd, waardoor de huidige waterhuishouding onveranderd blijft. Hierdoor zal er mede gezien de afstand, van enige (negatieve) doorwerking op de EHS en het Natura 2000-gebied geen sprake zijn.

2.2 Toekomstige situatie

Toekomstig gebruik

De ruimtelijke ontwikkeling bestaat uit de bouw van in totaal 90 woningen (zie figuur 3 voor een impressie van de woonwijk).

Figuur 3: Veld 1A (bron: Ilex, 2009)

Te verwachten werkzaamheden en ingrepen

Ten behoeve van de ruimtelijke ontwikkeling zal de beplanting rondom de atletiekbaan gedeeltelijk worden gekapt en het kantinegebouw met kleedruimten worden gesloopt. De eiken en het bosgebied ten noorden van het scoutinggebouw zullen behouden blijven. De bestaande groenstructuur met haar natuurlijke karakter wordt beschermd en uitgebreid. Daar waar mogelijk wordt de eiken-hulstvegetatie uitgebreid. Deze vegetatie zal in de toekomst het beeld bepalen van de openbare ruimte. Op de nattere delen worden elzen en berken aangeplant. Om het natuurlijke karakter te benadrukken worden de boomsoorten in verschillende maten aangeplant en zal 50% uit meerstammigen bestaan.

Figuur 4: Impressie van de groenstructuur (bron: Ilex, 2009)

3 Onderzoeksresultaten

3.1 Literatuurstudie

Op basis van een eerste verkenning middels het natuurloket is geconstateerd dat in de kilometerhokken waarin de locatie ligt (X:147;Y:407 en X:147;Y408) (strikt) beschermde soorten zijn aangetroffen, namelijk vaatplanten, zoogdieren, reptielen, amfibieën, paddenstoelen, vlinders, libellen en sprinkhanen. Het overgrote deel van de soortgroepen is echter slecht of zelfs geheel niet onderzocht, waardoor het natuurloket beperkt inzicht biedt in mogelijk aanwezige beschermde soorten.

Op de site waarneming.nl (2007-2009) worden de volgende waarnemingen vermeld voor het plangebied of de directe omgeving:

Standsvogels, rode lijst vogels nabij plangebied:

Groene specht, wielewaal, boomvalk, koekoek, kleine bonte specht, buizerd, havik, bosuil.

Uit de landelijke verspreidingsinformatie uit atlassen (5 x 5 kilometerhok) en uit natuurgegevens van de provincie Limburg blijkt dat in of nabij het plangebied in het verleden diverse beschermde soorten zijn aangetroffen. Dit betreft:

- een groot aantal algemeen voorkomende zoogdiersoorten, waaronder bosmuis, egel, veldmuis, woelrat, rosse woelmuis, ree, bunzing, wezel, hermelijn, mol, tweekleurige bosspitsmuis, konijn en haas. Daarnaast zijn de volgende zwaarder beschermde (tabel 2/3) soorten waargenomen: eekhoorn, das en de vleermuisensoorten: laatvlieger, franjestaart, gewone baardvleermuis, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, grijze grootoorvleermuis, meervleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, watervleermuis;
- de vogelsoorten dodaars, bruine kiekendief, havik, sperwer, buizerd, torenvalk, boomvalk, watersnip, kerkuil, steenuil, bosuil, ransuil, gierzwaluw, ijsvogel, groene specht, zwarte specht, grote bonte specht, kleine bonte specht, boomleeuwerik, roodborsttapuit, wielewaal, grauwe gors;
- enkele algemene licht beschermde amfibieënsoorten (tabel 1) zoals bruine kikker, gewone pad en daarnaast nog de volgende strikt beschermde (tabel 2/3) soorten: Kamsalamander, heikikker, poelkikker, levendbarende hagedis;
- minder algemene en zeldzame plantensoorten zoals steenbreekvaren, gewone dotterbloem, grasklokje, Spaanse ruiter, vleeskleurige orchis, gevlekte orchis, brede orchis, grote kardenbol, brede wespenorchis, drijvende waterweegbree, waterdrieblad, wilde gagel, klein glaskruid, tongvaren, gulden sleutelbloem, lange ereprijs;
- algemene vlindersoorten als boomblauwtje, landkaarte, oranjetipje, dagpauwoog, naast de (strikt) beschermde soorten: donker pimpernel blauwtje en pimpernelblauwtje.
- algemene libellensoorten als paardenbijter, houtpantserjuffer en viervlek.

- de strikt beschermde vissoorten kleine modderkruiper en grote modderkruiper

Beschermde soorten uit andere soortgroepen zijn niet aangetroffen.

3.2 Veldbezoek

Op vrijdag 31 juli 2009 is een veldbezoek afgelegd aan het plangebied. Aan de hand van de literatuurstudie en de aangetroffen biotopen kan een beeld worden geschetst van de aanwezige beschermde soorten.

De huidige ecologische waarden in het plangebied zijn vrijwel onveranderd ten opzichte van 2007. Het overgrote deel van het bos in het noordoosten van het plangebied bevat weinig ondergroei van struiken. Het stukje bos geheel in het noordoostelijke punt van het plangebied gelegen tegen de Loonse baan bevat wat meer ondergroei met grote waardevolle eikenbomen die hier en daar overgroeid zijn met klimop. Hier is naast een algemene vlinder (koevinkje) ook een zanglijster waargenomen. In dit bos zijn geen strikt beschermde soorten waargenomen, wel zijn er (spechten)holen aangetroffen in onder andere een Schijnacacia.

Enkele van de grote eikenbomen in de dubbele bomenrij ten oosten van het scoutinggebouw zijn afgestorven. Deze afgestorven staande eikenstammen zitten vol met holen/gaten en spleten van allerlei insecten.

Het gebouw met kleedruimten en het kantinegebouw naast de atletiekbaan zijn bebouwd met (houten) platen. Hierachter zouden zich vleermuizen kunnen ophouden. Tussen de overgangen van de platen die zijn aangebracht zitten kieren, waar vleermuizen mogelijk in en uit zouden kunnen vliegen. Daarnaast is de omgeving zeer vegetatierijk met grote (eiken)bomen en acacia's. De bomenrijen in het plangebied en het bos worden mogelijk gebruikt als vliegroute tussen het naastgelegen natuurgebied de 'Vughtsche Heide' en het plangebied. Deze bomen en het bos blijven behouden.

In de uiterste noordwest hoek van het plangebied, in een moerasje naast de ingang met plantensoorten als riet, kattestaart, waterweegbree en dergelijke zijn enkele groene kikkers waargenomen. Dit moerasje ligt in het verlengde van de greppels aan de rand van het plangebied, naast de atletiekbaan. De greppels en het moerasje blijven in de toekomstige situatie mogelijk (deels) behouden.

4 Toetsing aan de flora- en faunawet

4.1 Licht beschermde soorten (tabel 1- soorten)

De ingreep zal naar verwachting leiden tot een beperkt verlies van leefgebied van enkele soorten van tabel 1 van de Flora- en faunawet. Dit heeft geen invloed op de gunstige staat van instandhouding van deze soorten, omdat er voldoende leefgebied in de omgeving aanwezig blijft en het algemene soorten betreft. Voor deze soorten geldt dan ook een vrijstelling. Een ontheffing Flora- en faunawet is derhalve niet noodzakelijk.

Vleermuizen

Blijkens atlasgegevens (Atlas Nederlandse zoogdieren) en het aanwezige potentiële habitat worden de volgende soorten vleermuizen verwacht in of nabij het plangebied: laatvlieger, franjestaart, gewone baardvleermuis, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, grijze grootoorvleermuis, meervleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, watervleermuis.

Boombewonende vleermuizen verblijven in gaten, hopen of scheuren van voornamelijk grote bomen. De ruimtes achter de schors van de dode eikenstammen in de bomenrij naast het scoutinggebouw zouden door vleermuizen gebruikt kunnen worden. Daarnaast zijn er in het bosgebied in het oosten van de planlocatie enkele spechtengaten aangetroffen. De bomen rondom de atletiekbaan bevatten scheuren en spleten waar vleermuizen zouden kunnen in- en uitvliegen. Er zijn echter geen resten van keutels of afgebeten vleugels van onder andere vlinderachtigen waargenomen, wat zou kunnen wijzen op concrete aanwezigheid van vleermuizen in en rond de beplanting en de dode eikenstammen. De eiken bomenrij zal echter behouden blijven, er wordt derhalve van uitgegaan dat dit eveneens geldt voor deze afgestorven stammen. Worden deze stammen verwijderd, dan is aanvullend onderzoek naar verblijfplaatsen noodzakelijk. De beplanting rondom de atletiekbaan blijft grotendeels behouden. Nader onderzoek naar vleermuizen is hier dan ook niet aan de orde. Dit komt overeen met het advies van BTL, waarin nader onderzoek naar boombewonende vleermuizen eveneens niet noodzakelijk wordt geacht.

Gebouwbewonende vleermuizen verblijven met name in spouwmuren, onder dakbetimmering of op zolders. In de gebouwen naast de atletiekbaan (kantinegebouw en de kleedruimtes) is dakbetimmering aangetroffen met kieren tussen de aangebrachte platen, waar vleermuizen makkelijk zouden kunnen in- en uitvliegen. De bomen in de omgeving kunnen daarbij als oriëntatiepunt fungeren voor de vleermuizen bij het uitvliegen. Er zijn eveneens open voegen aangetroffen in de spouwmuur, deze zitten echter vrij laag bij de grond, wat niet gunstig is voor vleermuizen om in- of uit te vliegen. Op de grond en rondom het gebouw zijn echter geen keutels van vleermuizen of afgebeten vleugels van vlinderachtigen aangetroffen. BTL komt in haar rapport tot de conclusie dat er in de bebouwing geen vleermuizen zitten en vindt nader onderzoek niet noodzakelijk.

De aanwezigheid van vleermuizen achter dakbetimmering kan echter nooit volledig worden uitgesloten. Voordat er met de sloop van deze gebouwen kan worden aangevangen, dient er derhalve eerst nader onderzoek uit te worden gevoerd naar de aanwezigheid van vleermuizen achter de dakbetimmering in het kantinegebouw en de gebouwen met kleedruimtes naast de atletiekbaan.

Om te bepalen of een ontheffing nodig is zal voor de te slopen bebouwing een aanvullend vleermuizenonderzoek nodig zijn. Worden er vleermuizen aangetroffen, dan dient een ontheffing te worden aangevraagd alvorens de bestemmingsplan procedure wordt voortgezet.

Eekhoorn

Daarnaast komt mogelijk de strikt beschermde Euraziatische Rode Eekhoorn voor in het plangebied. Zoals BTL al vermeld in haar rapport uit 2007, maken Eekhoorns mogelijk gebruik van de aangetroffen spechtenholten in enkele bomen in het Noordoostelijk deel van het plangebied. Deze bomen blijven echter allen gehandhaafd. Een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet is derhalve niet noodzakelijk.

Das

Blijkens gegevens van waarneming.nl komt in of nabij het plangebied de das voor. Er zijn in het plangebied echter geen dassenburchten aangetroffen. Een ontheffing in het kader van de flora- en faunawet is derhalve niet noodzakelijk.

Amfibieën

In het rietmoerasje rechts van de ingang tot de tennisbanen zijn veel groene kikkers waargenomen. BTL concludeert in haar rapport uit 2007 dat er alleen algemeen beschermde soorten voorkomen in het plangebied en een ontheffing in het kader van de Flora- en Faunawet derhalve niet noodzakelijk is. Aan de hand van het veldbezoek uitgevoerd op 31 juli 2009 is echter vastgesteld dat het hier mogelijk de poelkikker betreft (figuur 3). Een veel gebruikt determinatiekenmerk hiervoor is de zogenaamde metatarsusknobbel, dit is een knobbel naast de kortste teen van de achterpoot van de kikker. Deze is bij de poelkikker naar verhouding vrij groot. Indien dit water geheel behouden blijft is nader onderzoek niet noodzakelijk en is een ontheffing niet aan de orde. In geval van gedeeltelijk of geheel dempen of verplaatsen van de poel dient er nader onderzoek te worden uitgevoerd naar de groene kikkers in het rietmoerasje. Blijken er hierbij poelkikkers in het water voor te komen, dan is een ontheffing noodzakelijk.

Figuur 3: Groene kikker in rietmoerasje (Croonen Adviseurs, 2009)

Vogels

In het plangebied komen verschillende algemene vogelsoorten voor. Door de ruimtelijke ingreep zal mogelijk een deel van het foerageergebied voor roofvogels verdwijnen. In de directe omgeving van het plangebied is echter voldoende foerageergebied aanwezig. In het plangebied zijn gedurende het veldbezoek op 31 juli 2009 in het noordoostelijke bosrijke deel van het plangebied meerdere spechtenholten waargenomen. Deze doen mogelijk dienst als vaste verblijfplaats. Alle bomen met spechtenholten blijven echter behouden. Nader onderzoek naar spechten en spechtenholten is dan ook niet noodzakelijk. Een ontheffing in het kader van de Flora- en Faunawet is derhalve niet aan de orde.

Overige soortengroepen

Voor wat betreft de soortengroepen planten, reptielen, dagvlinders, libellen, mieren, geleedpotigen en vissen zijn er geen (strik) beschermde soorten aangetroffen. Een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet is dan ook niet noodzakelijk. Dit komt overeen met de conclusie van BTL van maart 2007.

5 Conclusies en aanbevelingen

5.1 Conclusies

In het rapport van BTL Advies van maart 2007 wordt geconcludeerd dat er geen aanvullend onderzoek en ontheffing nodig zijn indien de bomen met vaste verblijfplaatsen van vogels daadwerkelijk behouden blijven en de groenstructuur niet wordt onderbroken. Daarnaast dienen volgens dit rapport de sloop- en bouwactiviteiten buiten het broedseizoen (maart tot halverwege augustus) plaats te vinden.

Er dient nader onderzoek te worden uitgevoerd naar de mogelijke aanwezigheid van vleermuizen achter de dakbetimmering van de te slopen bebouwing naast de atletiekbaan. Nader onderzoek naar boombewonende vleermuizen wordt niet noodzakelijk geacht. Indien de dode eikenstammen in het gebied alsnog worden verwijderd, is nader onderzoek naar de aanwezigheid van vleermuizen achter de schors van deze dode stammen echter wel noodzakelijk.

Mogelijkerwijs komt de strikt beschermde Euraziatische Rode Eekhoorn voor in het plangebied. Zoals BTL al vermeld in haar rapport uit 2007, maken eekhoorns mogelijkerwijs gebruik van de aangetroffen spechtenholten in enkele bomen in het noordoostelijk deel van het plangebied. Deze bomen blijven echter allen gehandhaafd. Een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet is derhalve niet noodzakelijk.

Het is niet duidelijk of het rietmoerasje bij de ingang van de tennisbaan in het toekomstige ontwerp geheel behouden blijft. In het geval dit geheel of gedeeltelijk verdwijnt of wordt aangepast, moet nader onderzoek worden uitgevoerd naar de aldaar aangetroffen groene kikkers. Indien hieruit blijkt dat er sprake is van de aanwezigheid van de strikt beschermde habitatrictlijnsoort de Poelkikker, is een ontheffing noodzakelijk.

5.2 Aanbevelingen

Met broedvogels kan in het algemeen relatief eenvoudig rekening worden gehouden door eventuele kapwerkzaamheden niet uit te voeren in de broedtijd (begin maart tot en met halverwege augustus) indien concrete broedgevallen aanwezig zijn. Op deze wijze zijn geen belemmeringen vanuit de Flora- en faunawet aan de orde.

Eventuele werkzaamheden rondom de aanwezige poel en watergang dienen liefst vóór oktober plaats te vinden. Dit laatste in verband met de overwintering van amfibieën.

De bomenrijen in het plangebied en het bos worden mogelijkerwijs gebruikt als vliegroute tussen het naastgelegen natuurgebied de 'Vughtsche Heide' en het plangebied. Deze bomen en het bos blijven behouden. Hoewel het niet noodzakelijk is, verdient het de aanbeveling nader onderzoek uit te voeren naar vliegroutes, foerageergebied van vleermuizen in het plangebied. Dit onderzoek kan gelijktijdig worden uitgevoerd met het onderzoek naar gebouwbewonende vleermuizen in de kantinegebouwen.

Om het terrein geschikt te houden dan wel te maken voor vleermuizen is het wel belangrijk om het aanbrengen van verlichting zoveel mogelijk te beperken. Nagenoeg alle vleermuissoorten zijn gevoelig voor lichtverstoring. Lage armaturen met wit licht die naar beneden uitstralen vormen geen of weinig belemmering. Vanuit vleermuizenoogpunt heeft het de voorkeur dat deze armaturen gebruikt worden.

Met de eekhoorns in het gebied kan relatief eenvoudig rekening worden gehouden door eventuele kap- en sloopwerkzaamheden niet uit te voeren in de kraamperiode (circa maart tot en met mei) en de winterperiode indien concrete nesten aanwezig zijn.

6 Bronnen

6.1 Boeken en rapporten

- Atlas van de Nederlandse broedvogels, Nederlandse Fauna 5, SOVON Vogelonderzoek Nederland, Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden, 2002.
- Atlas van de Nederlandse Zoogdieren, Stichting uitgeverij Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, Utrecht, 1992.
- Atlas van de Noord-Brabantse Flora, Cools J.M.A., KNNV (1989).
- Atlas van de Nederlandse Zoetwatervissen, De NIE Hendrik W. , 1997.
- Een thuis voor de vleermuis, beschermingsplan vleermuizen, provincie Noord-Brabant en de Zoogdierverseniging, 2006.
- De dagvlinders van Nederland, Nederlandse Fauna 7. De Vlinderstichting. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden, 2002.
- Dagvlinders, Nachtvinders en Libellen, Waarnemingenverslag 2006, European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden, 2006.
- Werkatlas amfibieën en reptielen in Noord-Brabant, RAVON, mei 2005.
- Veldgids amfibieën en reptielen, Stichting uitgeverij Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, Utrecht, 2006.
- Flora- en fauna onderzoek De Koepel Vught, BTL Advies, maart 2007

6.2 Websites

- www.minlnv.nl Flora- en Faunwet, Habitatrichtlijn en Natuurbeschermingswet, Begrenzing Natura 2000-gebieden. Geraadpleegd op 30 juli 2009.
- www.maps.msn.nl Geraadpleegd op 30 juli 2009.
- www.natuurloket.nl Geraadpleegd op 30 juli 2009.
- www.ravon.nl Geraadpleegd op 31 juli 2009.
- www.waarneming.nl Geraadpleegd op 30 juli 2009.

Rosmalen, 22 oktober 2009

CROONEN ADVISEURS

ruimtelijke vormgeving & ordening

Postbus 435 – 5240 AK Rosmalen

T (073) 523 39 00 – F (073) 523 39 99

E info@croonen.nl – www.croonenadviseurs.nl

Bijlage

Hierna volgt een algemene beschrijving van de Flora- en faunawet.

Algemeen flora- en faunawet

De Flora- en faunawet is op 1 april 2002 in werking getreden. Deze wet regelt de bescherming van planten- en diersoorten. In de Flora- en faunawet zijn EU-richtlijnen voor de bescherming van soorten opgenomen (Habitatrichtlijn, Vogelrichtlijn) en het internationale CITES-verdrag voor de handel in bedreigde diersoorten.

Beschermde soorten

Onder de Flora- en faunawet zijn als beschermde soort aangewezen:

- een aantal inheemse plantensoorten;
- alle van nature in Nederland voorkomende zoogdierensoorten (behalve de zwarte rat, de bruine rat en de huismuis);
- alle van nature op het grondgebied van de Europese Unie voorkomende vogelsoorten;
- alle van nature in Nederland voorkomende amfibieën- en reptielensoorten;
- alle van nature in Nederland voorkomende vissoorten (met uitzondering van soorten in Visserijwet 1963);
- een aantal overige inheemse diersoorten;
- een aantal uitheemse dier- en plantensoorten.

De wet regelt onder meer beheer, schadebestrijding, jacht, handel, bezit en andere menselijke activiteiten die een schadelijk effect kunnen hebben op beschermde soorten.

Doelstelling wet

De doelstelling van de wet is de bescherming en het behoud van in het wild levende planten- en diersoorten. Het uitgangspunt van de wet is 'Nee, tenzij'. Dit betekent dat activiteiten met een schadelijk effect op beschermde soorten in principe verboden zijn. Van het verbod op schadelijke handelingen ('nee') kan onder voorwaarden ('tenzij') worden afgeweken. Daarnaast stelt de wet dat ook dieren die geen direct nut opleveren voor de mens van onvervangbare waarde zijn (erkenning van de intrinsieke waarde).

Zorgplicht

In de Flora- en faunawet is een zorgplicht opgenomen. Deze zorgplicht houdt in dat menselijk handelen geen nadelige gevolgen voor flora en fauna mag hebben. De zorgplicht geldt voor alle planten en dieren, beschermd of niet. In het geval van beschermde planten of dieren geldt de zorgplicht ook als er een ontheffing of vrijstelling is verleend. De zorgplicht voor dieren betekent niet dat er geen dieren mogen worden gedood, maar wel dat dit, indien noodzakelijk, met zo min mogelijk lijden gepaard gaat.

Verbodsbepalingen

De Flora- en faunawet bevat een aantal verbodsbepalingen om ervoor te zorgen dat in het wild levende soorten zoveel mogelijk met rust worden gelaten. Deze verbodsbepalingen houden onder andere in dat (beschermde) planten niet geplukt mogen worden. Dieren (beschermd of niet) mogen niet gedood, verwond of gevangen worden. Ook de plaatsen waar dieren verblijven zijn beschermd. Het uitzetten van dieren of planten in de vrije natuur is niet toegestaan, net zomin als het kopen of verkopen van (beschermde) planten of dieren, of producten die van (beschermde) planten of dieren zijn gemaakt.

Beschermde leefomgeving

De Flora- en faunawet maakt het voor provincies mogelijk een bepaalde plek in landschap aan te wijzen als beschermde leefomgeving. Zo kunnen plaatsen die van groot belang zijn voor het voortbestaan van een planten- of diersoort worden beschermd. Een beschermde leefomgeving kan bijvoorbeeld zijn: een fort of bunker waar vleermuizen overwinteren, een dassenburcht, een plek waar orchideeën groeien of een muur waarop beschermde planten groeien.

Ontheffingen

De Flora- en faunawet beschermt planten- en diersoorten door middel van een groot aantal verbodsbepalingen:

- Verboden handelingen bij beschermde planten en dieren. Bijvoorbeeld het verbod op het doden van eekhoorns;
- Verboden en bepalingen voor jacht- en vangmiddelen. Bijvoorbeeld het verbod op het bezit van strikken en vallen.

In bepaalde gevallen zijn uitzonderingen mogelijk op deze verboden. Provincies kunnen ontheffing verlenen voor de bestrijding van dieren die schade toebrengen of voor het beheer van de wildstand. In alle overige gevallen kan het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) een ontheffing verlenen.

De Dienst Regelingen van LNV verleent in de praktijk de meeste ontheffingen. Dit gebeurt op grond van artikel 75 van de Flora- en faunawet. Deze ontheffingen zijn onder te verdelen in drie categorieën:

- Ruimtelijke ingrepen: ontheffingen die nodig zijn vanwege de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van een gebied, bijvoorbeeld de aanleg van woonwijken, wegen of (natuur)terreinen. Deze ontheffingen kunnen ook worden gegeven voor (onderhouds)werkzaamheden;
- Onderwijs en onderzoek, repopulatie en herintroductie: in het geval van onderwijs en onderzoek kan bijvoorbeeld ontheffing worden verleend voor het vangen van dieren om DNA af te nemen voor wetenschappelijk onderzoek. Een voorbeeld van repopulatie en herintroductie is het uitzetten van otters in natuurgebieden;
- Overigen: deze categorie is zeer ruim. Het kan gaan om ontheffingen van het bezitsverbod of ontheffingen van het gebruik van verboden vangmiddelen. Ook ontheffingen voor het gebruik van biologische bestrijders in tuinbouwkassen zijn mogelijk.

Als een provincie geen ontheffing kan verlenen voor schade- en overlastbestrijding, verleent de Dienst Regelingen deze soms.

Onder bepaalde voorwaarden is een algemene vrijstelling geregeld van de ontheffingsplicht van de Flora- en faunawet. Welke voorwaarden verbonden zijn aan de vrijstelling hangt af van de dier- of plantensoorten die voorkomen in het onderzoeksgebied. Hier toe worden verschillende beschermingsregimes onderscheiden.

- Soorten van tabel 1 – algemene soorten – lichtste beschermingsregime
- Soorten van tabel 2 – overige soorten – middelste beschermingsregime
- Soorten van tabel 3 – genoemd in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en in bijlage 1 van de AMvB – zwaarste beschermingsregime

Vogels zijn niet opgenomen in tabel 1 t/m 3. Alle vogels zijn gelijk beschermd. De bescherming van vogels is hoofdzakelijk gericht op de bescherming van de nesten. Daarbij wordt wel een onderscheid gemaakt in nesten die jaarrond zijn beschermd (Categorie 1 tot en met 4-vogelsoorten), nesten die niet jaarrond zijn beschermd (overige vogelsoorten) en nesten die alleen jaarrond zijn beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen (Categorie 5-vogelsoorten).

Voor tabel 1-soorten geldt voor ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling van de ontheffingsplicht en is derhalve geen ontheffing nodig.

